

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПЛАНУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Циганчук В.А.

викладач циклової комісії фінансово-облікових та економічних дисциплін

ВСП «Вінницький фаховий коледж економіки та підприємництва ЗУНУ»

Мусятовська В.І.

Головний спеціаліст

Відділу формування електронних трудових книжок.

*Управління інформаційних систем та електронних реєстрів
Управління ПФУ у Вінницькій області*

В умовах сьогодення, коли конкурентна боротьба як на внутрішньому так і на зарубіжному ринках суттєво посилюється, для забезпечення позитивних фінансових результатів діяльності, суб'єкт господарювання має мати певні конкурентні переваги. Важливою передумовою для формування таких переваг є своєчасне забезпечення підприємства матеріалами та засобами виробництва, а також використання прогресивних видів техніки та технологій, які б змогли забезпечити виготовлення продукції з найменшими питомими витратами та найкращим рівнем якості у порівнянні з конкурентами.

Одним із факторів, що визначають ефективне функціонування сучасних підприємств, виступає планування матеріального забезпечення виробництва. Відповідно організація закупівель матеріальних ресурсів відіграє ключову роль у системі управління комерційною діяльністю підприємства. Тому безперебійне та вчасне забезпечення виробництва необхідними матеріалами та ресурсами стає важливим завданням керівництва, виконання якого сприяє утриманню

стійкої конкурентної переваги суб'єкта господарювання на ринку.

Дослідженням питань планування матеріально-технічного забезпечення виробництва займалися такі вчені, як: Н. Краснокутська, А. Гордійчук, В. Васюта, В. Москалюк, Т. Кузнєцова та ін.

Планування матеріально-технічної бази підприємства проводиться за двома основними напрямками:

– планування матеріальних ресурсів:

– планування основних засобів (або виробничо-технічної бази підприємства).

Проте ця проблематика завжди залишається актуальною, оскільки мінливі умови зовнішнього середовища вимагають постійного покращення виробництва, включно і за рахунок зміни підходів до планування закупівлі матеріально-технічних ресурсів.

Джерелами інформації для планування матеріально-технічного забезпечення виступають:

– прогнозований обсяг виробництва, план розвитку, план капітального будівництва;

- відомості норм витрат матеріалів;
- інформація про перехідні запаси;
- заявки задіяних у виробничому процесі структурних підрозділів на паливо, енергію і матеріали;
- інформація про залишки матеріалів в складських приміщеннях;
- ринкові ціни на матеріально-технічні ресурси [1].

Матеріально-технічні ресурси (тобто виробничі запаси) являють собою запаси предметів праці, що призначені для виробництва. Тому основним завданням відповідного структурного підрозділу – відділу матеріально-технічного забезпечення (відділу постачання) є своєчасне і повне задоволення потреби підприємства у матеріальних ресурсах – сировині, матеріалах і комплектуючих, які повинні надходити у виробничий процес у встановлений термін, у потрібних обсягах та необхідної якості.

Планування матеріального забезпечення виробництва – складний процес, який передбачає прийняття та обґрунтування економічних рішень щодо забезпечення підприємства матеріальними ресурсами відповідно до запланованих обсягів виробництва продукції.

Можна вважати, таким чином, що планування матеріального забезпечення – це процес, що забезпечує визначення потреби підприємства у матеріальних ресурсах та вибір найбільш економічно

доцільних джерел її покриття. Планування матеріального забезпечення виробничого підприємства починається з дослідження ринку сировини і матеріалів, що дозволяє визначитись із найбільш прийнятною для нього стратегією постачання, яка встановлює межу між закупівлями у сторонніх контрагентів ресурсів, включно з імпортними, та можливостями власного виробництва необхідних матеріалів.

Наступним етапом планування матеріального забезпечення є створення матеріального плану постачання або плану закупівель, який формується у певній послідовності. Перш за все, визначається поточна і перспективна потреби у матеріалах відповідно до складеної виробничої програми та запланованих обсягів реалізації продукції у плановому році, норм витрат матеріалів, відомостей про їх складські залишки з минулих періодів.

В сучасних умовах підприємства намагаються створювати стратегічні джерела постачання, будувати зв'язки з постачальниками, які реально призводять до отримання ними додаткової конкурентної переваги за рахунок таких механізмів, як: постачання від одного постачальника, залучення постачальника до проектування продукції, впровадження електронних закупівель, розвиток постачальника та його мотивування завдяки всебічній підтримці і надання актуальної зворотної інформації.

Список використаних джерел:

1. Кошевий М. М., Матвійчук Ю. В. Еволюція систем управління матеріально-технічним забезпеченням підприємств у сучасних умовах. Економіка та управління підприємствами. Вип. 1(12). 2018. С. 161.

2. Андрушків О. В. Економіка підприємства. К.: Наука-центр, 2016. 334 с.

3. Лежешко В. Г., Лавриненко А. В. Теоретико-методичні засади управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства – суб'єкта ЗЕД. Ефективна економіка. 2018. № 1 URL: http://nbuv.gov.ua/ujrn/efek_2018_1_25 (дата звернення: 30.03.2024).

НЕОБОРОТНІ АКТИВИ ТА ЇХ ХАРАКТЕРНІ РИСИ

Задорожний М.З.

*аспірант кафедри обліку і оподаткування,
Західноукраїнський національний університет*

Сучасні соціально-економічні умови функціонування суспільних формацій передбачають активне використання обладнання, будівель і споруд, земельних ділянок, транспортних засобів, програмного й комп'ютерного забезпечення тощо, без яких неможлива реалізація операційної діяльності більшості підприємств. З позицію підприємницької діяльності засоби праці, за допомогою яких відбувається перетворення предметів праці у готовий продукт, є необоротними активами. Необоротність активів підприємства у більшості випадків пояснюється багаторазовістю їх використання.

Нині в законодавчих, нормативних за інструктивних документах відсутнє єдине визначення поняття «необоротні активи», що призводить на практиці до виникнення певних термінологічних колізій при визнанні активів необоротними. Так, зокрема відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» – «необоротні активи це всі активи, що не є оборотними». В Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» визначення цього важливого терміну відсутнє. В НП(С)БО 7 «Основні засоби» наведено визначення основних засобів, які є

основною складовою необоротних активів. Відповідно до цього стандарту «основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)». Наведене визначення основних засобів може бути основою для визначення терміну «необоротні активи». Це термінологічне позиціонування повинно бути лаконічним і може бути представлене в такій редакції: необоротні активи – активи, які підприємство утримує з метою використання їх у своїй господарській діяльності, очікуваний термін використання яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [10].

Бухгалтерський облік необоротних активів регламентується національними нормативно-правовими документами: НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», НП(С)БО 7 «Основні засоби», НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи»,